

Leden van de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 21 januari 2025
Onderwerp: Reactie advies *Bekwaamheid beter borgen*

Geachte voorzitter en leden van de Vaste Kamercommissie OCW,

Afgelopen vrijdag heeft de Onderwijsraad het advies *Bekwaamheid beter borgen* gepubliceerd. Gezamenlijk reageren de AOb, CNV Onderwijs, FvOv, BVMO en Platform VVVO in deze brief op dit advies.

'Goede leraren zijn cruciaal voor goed onderwijs', zo begint het rapport van de Onderwijsraad over bekwaamheidseisen. Terecht, want dat de kwaliteit van leraren de belangrijkste voorwaarde voor goed onderwijs is weten we al lang. Om hun belangrijke beroep optimaal uit te kunnen oefenen moeten leraren op alle vlakken worden gefaciliteerd. De bekwaamheid van leraren borgen is een belangrijke basis daarvoor. Daarom werken wij als lerarenorganisaties met veel toewijding aan de herijking van de bekwaamheidseisen. In een intensief traject met leraren en stakeholders beschrijven we wat een leraar moet kennen en kunnen om goed les te geven aan alle doelgroepen leerlingen en studenten in het po, vo, so en mbo.

De bekwaamheidseisen moeten concreter, zo beveelt de Onderwijsraad aan. Dat wordt breed gedeeld onder leraren. De bekwaamheidseisen bieden nu onvoldoende handvatten voor het gericht opleiden en professionaliseren van leraren. Daarom gaat de beoogde kracht nog niet van de huidige bekwaamheidseisen uit. Een versterking van hun werking is nodig. We concretiseren de bekwaamheidseisen nu ook langs de lijnen die de onderwijsraad aanbeveelt.

- We nemen (nieuwe) inzichten over effectieve didactiek, pedagogiek mee en concretiseren de nodige inhoudelijke kennis van leraren.
- We kijken specifiek naar wat een startende leraar aan kennis, kunde en kwaliteit nodig heeft om te kunnen slagen voor de klas (startbekwaam). Daarnaast geven wij een doorkijk naar de wijze waarop deze kennis, kunde en kwaliteiten zich in de loop der jaren, met inoefening en ervaring, verder kunnen ontwikkelen (vakbekwaam).
- We kijken diepgaander naar wat verschillende type leerlingen en studenten nodig hebben van hun leraar, want alle jongeren verdienen het om goed onderwijs te krijgen.

Leraren kennen als geen ander de kern van hun vak en stellen de bekwaamheidseisen verbindend op. Zij verhouden zich hierbij altijd tot verschillende belanghebbenden. In eerste plaats de leerling en student, maar natuurlijk ook de ouders, werkgevers en opleiders. Hun perspectief en expertise vormen een onmisbaar onderdeel van de herijking van de bekwaamheidseisen. De beroepsgroep werkt daarom in de herijking samen met deze partijen in een zorgvuldig en transparant proces. Daarin worden de belangen gebalanceerd gewogen om te komen tot het beste resultaat waarmee alle partijen gericht verder kunnen werken aan de verbetering van het onderwijs.

Leraren en lerarenorganisaties delen de zorg over de vele toelatingsroutes tot het beroep en over de bekwaamheid van leraren aan het einde van deze routes. Om de bekwaamheid goed te kunnen garanderen is echter geen stelselwijziging nodig of wenselijk, maar is het juist nodig het huidige stelsel in ere te herstellen en in te richten zoals bedoeld. Hier zijn alle partijen het over eens.

Het probleem rondom de bekwaamheid van leraren zit niet in het bevoegdhedenstelsel zelf, maar in de vele uitzonderingen die gecreëerd zijn onder druk van het lerarentekort. Zo snel mogelijk zoveel mogelijk leraren voor de klas krijgen heeft de afgelopen jaren geleid tot routes waarin de bekwaamheid inderdaad niet meer gegarandeerd kan worden. Kwaliteit van onderwijs is daarin niet meer het leidende principe geweest. Twee voorbeelden:

- via de route van de educatieve minor en module mag iemand met een universitaire bachelor na 30 ECTS (een half jaar onderwijs) scholing in pedagogiek en didactiek lesgeven aan leerlingen in het vmbo en onderbouw havo en vwo. Dit terwijl juist voor deze doelgroep een pedagogisch-didactisch sterke leraar nodig is en uit onderzoek blijkt dat deze groep op dit vlak juist minder bekwaam is dan studenten uit de reguliere lerarenopleiding.
- om meer leraren naar het onderwijs te trekken ligt er nu een voorstel om de pabo te splitsen in het jonge en het oude kind naast de huidige brede pabo voor beide doelgroepen. De motivering van dit voorstel is niet ingegeven door kwaliteit van onderwijs.

Om de bekwaamheid van leraren en de kwaliteit van onderwijs te kunnen garanderen is het van groot belang dat we erop kunnen vertrouwen dat de routes tot het leraarschap opleiden tot goede leraren op basis van de bekwaamheidseisen. Op dit moment is de beroepsgroep bezig om die, in nauw overleg met leraren en stakeholders, concreter te maken. Kwaliteit van onderwijs is daarin het leidende principe. Ook wij vinden dat er voldoende garanties moeten zijn dat de opleidingen alleen een diploma aan leraren geven die aantoonbaar aan de bekwaamheidseisen voldoen. Wat daarvoor nodig is, is niet een nieuw stelsel van bevoegdheden, maar het kritisch bekijken van de routes tot het leraarschap langs de meetlat van de bekwaamheidseisen. Een toetsing van leraren aan het einde van de opleiding, zoals de Onderwijsraad voorstelt, kan daarbij een helpend toetsinstrument zijn. Maar de basis van het stelsel zijn de bekwaamheidseisen en het goed inrichten van de opleidingen daarop.

Met vriendelijke groet,

Thijs Roovers
Voorzitter AOb

Abhilash Sewgobind
Coördinator onderwijs CNV

Remko Littooij
Voorzitter FvOv

Rogier Spanjers
Bestuurder Platform VVVO

Andries Knol
Voorzitter BVMO